

JUSTITSMINISTERIET

STYRKET INDSATS MOD PÆDOFILI- DØMTE

Forord

Seksuelle overgreb mod børn er en af de mest grusomme og modbydelige forbrydelser. En forbrydelse, som kan påvirke offeret resten af livet. Når det forfærdelige sker, at et barn bliver udsat for seksuelle overgreb, skal samfundet stå klar til at hjælpe barnet og samtidigt sikre, at gerningspersonen bliver straffet og ikke forgriber sig på børn igen.

En række konkrete sager med pædofilidømte, der efter udstået straf har begået nye overgreb, har dog illustreret, at der er behov for at styrke indsatsen på området. Der har været tale om sager, hvor pædofile, der har et forbud mod at opholde sig sammen med børn, igen har begået forfærdelige seksuelle overgreb, uden at det blev forhindret i tide. Vi skal gøre alt for at sikre, at det ikke finder sted.

Vi skylder vores børn og unge at tage alle midler i brug for at forhindre fremtidige overgreb. Derfor fremlægger jeg nu en ny pakke, der styrker indsatsen mod pædofili markant.

For det første vil vi nu foretage mærkbare ændringer og udvidelser i reglerne om forbud, som pædofilidømte kan blive meddelt. For det andet styrker vi nu myndighedernes samarbejde i sager om løsladelse af pædofilidømte og håndtering af pædofile med et forbud, så vi sikrer, at der fra myndighedernes side er bedre styr på dem. For det tredje skal politiet fremover foretage uanmeldte tilsyn hos tidligere dømte pædofile, der har et forbud.

Ét overgreb mod et barn er ét for meget – derfor ændrer vi nu reglerne, så vi bedre kan gribe ind i tide.

Justitsminister Søren Pape Poulsen

Initiativerne

1. Flere forbud til pædofilidømte mod at være sammen med børn
2. Forbud uden tidsbegrænsning til pædofilidømte
3. Rækkevidden og omfanget for forbud udvides
4. Hårdere straf, hvis et forbud overtrædes
5. Øget behandling af pædofile i fængslerne
6. Styrket myndighedsindsats i forbindelse med løsladelse
7. Styrket tilsyn med pædofilidømte med forbud og nye redskaber til politiet

1. Flere forbud til pædofilidømte mod at være sammen med børn

I dag kan der meddeles et forbud til pædofile, hvis det må antages, at der er nærliggende fare for, at den pædofilidømte vil begå en ny lignende forbrydelse, og at forbuddet vil være egnet til at forebygge denne fare.

Fremadrettet skal forbuddet kunne meddeles af retten, allerede hvis retten vurderer, at der er fare for, at den dømte vil begå nye lignende lovovertrædelse i fremtiden, og ikke kun når der er nærliggende fare for dette. Det vil betyde, at flere, der dømmes for seksualforbrydelser, fremover vil blive meddelt et forbud mod f.eks. at opholde sig sammen med børn eller få besøg af børn.

Forbuddet skal også kunne gives i førstegangstilfælde, når forbrydelsen er af grovere karakter. Det vil f.eks. være tilfældet, når forbrydelsen er begået af flere i forening (f.eks. gruppevoldtægt), er begået over for flere ofre (f.eks. samtidig blufærdighedskrænkelser af flere ofre), eller når der er tale om gentagne eller længerevarende seksuelle overgreb mod ét offer. Derudover vil retten kunne lægge vægt på, at forbrydelsen er begået over for små børn.

Det vil fortsat være en betingelse for at meddele et forbud, at forbuddet er egnet til at forebygge, at den dømte begår ny lovovertrædelse af lignende beskaffenhed.

Forbud efter straffeloven

- Ifølge straffeloven kan retten i forbindelse med en dom for visse seksualforbrydelser også meddele den dømte et særligt forbud. Det drejer sig om:
 - 1) opholdsforbud, dvs. et forbud mod at opholde sig eller færdes i et nærmere afgrænset område i nærheden af gerningsstedet,
 - 2) boligforbud, dvs. et forbud mod uden politiets tilladelse at lade børn under 18 år tage ophold i hjemmet,
 - 3) besøgsforbud, dvs. et forbud mod at modtage besøg af et barn, der ikke er ledsaget af en voksen, eller
 - 4) kontaktforbud, dvs. et forbud mod gennem internettet at søge kontakt med børn under 18 år, som ikke kender den dømte i forvejen.
- Efter de nugældende regler bør forbud i almindelighed kun anvendes, hvis den dømte tidligere er dømt for tilsvarende forhold eller nu findes skyldig i ligeartede forhold begået ved forskellige lejligheder over for forskellige ofre. Et forbud meddeles for en periode fra 1 til 5 år regnet fra endelig dom eller indtil videre. Udgangspunktet er, at forbud gives tidsbegrænset, og at tidsbegrænsede forbud kun anvendes i særligt grove tilfælde.
- Domstolene meddeler i dag forbud i ca. 10-15 sager om året. Heraf er de fleste bolig-, besøgs- eller kontaktforbud. De forskellige typer af forbud gives i nogle tilfælde i kombination.

2. Forbud uden tidsbegrænsning til pædofilidømte

For at sikre, at pædofilidømte afholdes fra at forsøge at komme i kontakt med børn igen, skal pædofile modtage et forbud, som fremadrettet er uden tidsbegrænsning,

Derfor foreslås det, at et forbud om at være sammen med børn som udgangspunkt skal gives med prædikatet "indtil videre", hvilket betyder uden tidsbegrænsning.

Retten skal dog efter en konkret vurdering have mulighed for at beslutte at tidsbegrænse forbuddet i 1-5 år. Dette vil dog navnlig være relevant i førstegangstilfælde.

Den dømte pædofile vil fortsat have adgang til at få prøvet forbuddet ved domstolene efter 5 år.

Reglerne i dag

I dag gives forbud for en periode fra 1 til 5 år regnet fra endelig dom eller uden tidsbegrænsning. Udgangspunktet er, at forbud gives tidsbegrænset, og at tidsbegrænset forbud kun anvendes i særligt grove tilfælde, hvor der er grundlag for at antage, at der stadig efter mere end 5 år efter endelig dom vil være nærliggende fare for ny lignende kriminalitet

3. Rækkevidden og omfanget for forbud udvides

I dag kan den dømte kun få forbud mod at opholde sig eller færdes i et nærmere afgrænset område i nærheden af gerningsstedet.

Et seksuelt overgreb eller en blufærdighedskrænkelse kan dog også ske et andet sted.

Derfor foreslås det, at opholdsforbuddet udvides, så det ikke længere begrænses til områder i nærheden af gerningsstedet. Fremover skal det også kunne omfatte andre områder, hvor der er fare for, at den dømte begår nye lignende lovovertrædelser.

Ændringen vil betyde, at retten f.eks. vil kunne pålægge en person, der dømmes for blufærdighedskrænkelse i en svømmehal, et forbud mod at opholde sig i samtlige svømmehaller i samme eller andre kommuner eller på andre nærmere angivne steder, herunder idrætshaller, offentlige parker eller anlæg, skoler, legepladser, daginstitutioner, skove eller strandområder.

Den nærmere afgrænsning af de områder, som forbuddet skal omfatte, vil bero på rettens skøn og skal opfylde kravet om proportionalitet.

4. Hårdere straf, hvis forbud overtrædes

Når en pædofilidømt bliver meddelt et opholds-, bolig-, besøgs- eller kontaktforbud, så ligger der som regel en alvorlig seksualforbrydelse eller -krænkelse mod et barn bag. Et forbud kan derfor medvirke til, at den pædofile ikke begår en seksualforbrydelse igen.

Hvis en pædofilidømt vælger at overtræde forbuddet, skal vi som samfund slå hårdt og konsekvent ned.

Derfor foreslås det, at strafferammen for overtrædelse af et forbud hæves til fængsel indtil 2 år. Der er tale om en betydelig strafskærpelse i forhold til den nuværende strafferamme, som lyder på fængsel indtil 4 måneder.

Dette forventes samtidigt at have en indflydelse på det generelle strafniveau i sager om overtrædelse af forbuddet. Konkret forudsættes det, at strafniveauet i den forbindelse vil blive fordoblet i forhold til det nuværende strafniveau.

5. Øget behandling af pædofile i fængslerne

Fængslerne tilbyder i dag pædofile en mulighed for at få behandling, mens de afsoner deres straf.

Desværre viser erfaringen, at der er pædofile, som nægter at modtage behandlingen i fængslerne. Det er i dag forbundet med betydelige vanskeligheder at få indsatte pædofilidømte, der nægter at have begået overgreb, til at deltage i et behandlingsforløb.

Derfor foreslås det, at indsatsen over for denne gruppe af indsatte øges med henblik på, at flere deltager i et behandlingsforløb.

Konkret vil der fremover blive gennemført en intensivering af motivationsarbejdet over for pædofilidømte nægttere. Behandlerne i kriminalforsorgen vil i den forbindelse modtage et kompetenceløft, der skal give dem grundlag for en styrket og målrettet håndtering af pædofilidømte, som i dag nægter at modtage behandling.

Behandling af pædofilidømte

- Hvis en person er dømt for pædofili, tilbydes den pågældende under afsoning at deltage i et behandlingsforløb. Behandlingen består bl.a. i psykiatriske, psykologiske, adfærdsmæssige, psykoterapeutiske og sexologiske forløb, der er individuelt tilpasset til den enkelte.
- Behandlingen – hvis formål er at hindre, at den dømte begår nye overgreb – forudsætter, at den pågældende aktivt medvirker, samarbejder og udviser interesse for behandlingen. Hvis den pågældende ikke er motiveret, forsøger kriminalforsorgen løbende at motivere den pågældende, herunder ved at italesætte muligheden for prøveløsladelse og uledsaget udgang, der i alle tilfælde forudsætter, at den pågældende har været i behandling.
- En lille gruppe af pædofile, der har begået alvorlig sædelighedskriminalitet, og hvor et ordinært behandlingsforløb ikke vurderes at kunne imødegå risikoen for nye overgreb, bliver tilbudt medicinsk kønsdriftdæmpende behandling.
- En sådan behandling forudsætter i alle tilfælde samtykke fra den pågældende. Det fremgår af aftale om kriminalforsorgens økonomi 2018-2021, at kriminalforsorgen skal følge op på et tidligere igangsat forskningsprojekt om behandling af seksualforbrydere, herunder medicinsk kønsdriftdæmpende behandling.

6. Styrket myndighedsindsats i forbindelse med løsladelse

I dag orienterer kriminalforsorgen politiet, når pædofilidømte prøveløslades. Der er dog ikke fastsat tilsvarende regler om, at kriminalforsorgen skal orientere politiet, når en pædofilidømt løslades efter afsoning af den fulde straf. For at et forbud skal være effektivt, er det vigtigt, at myndighederne har et klart kendskab til, hvor pædofilidømte med forbud befinder sig, og hvornår de løslades.

Derfor foreslås det, at reglerne ændres, så kriminalforsorgen – i alle tilfælde – skal orientere politiet om løsladelse af pædofilidømte, uanset om det er tale om prøveløsladelse eller løsladelse efter afsoning af hele den idømte straf.

Kriminalforsorgen vil derudover – i alle tilfælde – skulle orientere politiet om, hvorvidt den pædofilidømte er idømt et forbud efter straffeloven. Kriminalforsorgen skal også orientere om, hvor den pædofilidømte bosætter sig. Hvis kriminalforsorgen ikke er i besiddelse af oplysninger om den pågældendes fremtidige adresse, vil kriminalforsorgen skulle orientere politiet herom.

Derudover skal Rigspolitiet sikre, at politikredsene altid underretter hinanden, når en tidligere dømt pædofil med forbud flytter til fra en politikreds til en anden. Underretningen skal ske med henblik på at sikre et øget overblik i politiet over tidligere dømte pædofile. I den forbindelse vil der også ske en ændring af kriminalregistret, så det fremadrettet ved opslag i registret tydeligt fremgår, om en person er meddelt et forbud efter straffelovens § 236.

Reglerne for prøveløsladelse af pædofilidømte

- Når to tredjedele af straffetiden, dog mindst 2 måneder, er udstået, kan den dømte i visse tilfælde prøveløslades. Dette gælder også pædofilidømte. Som reglerne er i dag, forudsætter prøveløsladelse af pædofilidømte som det helt klare udgangspunkt, at den pågældende på tilfredsstillende vis har deltaget i et behandlingsforløb.
- Derudover forudsætter prøveløsladelse, at den pædofilidømte – som tilfældet også er for alle andre dømte – er sikret passende ophold og arbejde mv., og at der vurderes ikke at være væsentlig risiko for, at vedkommende begår nye overgreb efter prøveløsladelsen.
- Endelig forudsætter prøveløsladelse, at den pædofilidømte accepterer at overholde en række vilkår om fortsat psykologisk og sexologisk behandling i prøvetiden, der som udgangspunkt er 2 år. Hvis den pædofilidømte ikke overholder de fastsatte vilkår, vil der kunne ske genindsættelse til afsoning af den del af straffen, der endnu ikke er afsonet.

7. Styrket tilsyn med pædofilidømte med forbud og nye redskaber til politiet

Vi har desværre set, at tidligere dømte pædofile har overtrådt det forbud, de er meddelt af retten. Det kan i værste fald skabe nye ofre for forfærdelige seksuelle forbrydelser. Derfor foreslås det, at der indsættes en særskilt bestemmelse i straffeloven om, at politiet skal føre uanmeldt tilsyn med dømtes overholdelse af forbud. Tilsynet skal omfatte hele forbudsperioden, dvs. fra forbuddet meddeles, og frem til det ophæves. Tilsynet vil dermed både omfatte en eventuel prøveløsladelse og perioden efter endelig løsladelse.

Politiet får i den forbindelse en række nye redskaber, når politiet udfører tilsynet. De nye redskaber betyder, at politiet uanmeldt kan opsøge den dømte i dennes bolig. Formålet med tilsynet er at kontrollere, at den dømte overholder det meddelte forbud, og derfor vil tilsynets nærmere indhold afhænge af karakteren af forbuddet, dvs. om der er tale om et opholds-, et bolig-, et besøgs- eller et kontaktforbud.

Tilsyn med opholdsforbud

I tilfælde, hvor den dømte er meddelt et forbud mod at opholde sig i et eller flere geografiske områder, vil politiets tilsyn skulle udføres stikprøvevis i forbindelse med politiets almindelige patruljeringsopgaver.

Politiet skal derudover have adgang til at videregive oplysninger om, hvilke personer der er meddelt opholdsforbud, til relevante personer, f.eks. til indehaveren eller bestyreren af den eller de svømmehaller eller idrætshaller, som forbuddet vedrører. Dermed vil de pågældende kunne underrette politiet, hvis personer, der er meddelt opholdsforbud, overtræder forbuddet.

Tilsyn med bolig- og besøgsforbud

I tilfælde, hvor der er givet et bolig- eller et besøgsforbud, skal politiet have adgang til uanmeldt at opsøge den dømte i dennes bolig med henblik på at kontrollere, om der bor eller opholder sig børn under 18 år i strid med det meddelte forbud. Hvis den dømte ikke frivilligt vil lukke politiet ind, skal politiet kunne skaffe sig adgang ved tvang.

Tilsyn med kontaktforbud

I tilfælde, hvor den dømte er meddelt et forbud mod at kontakte børn under 18 år via internettet, skal politiet have uanmeldt adgang til den dømtes computer og telefon mv. med henblik på at gennemgå den dømtes internetadfærd, søgehistorik mv.

Tilsynets hyppighed

Politiet skal som udgangspunkt gennemføre tilsyn med opholds-, bolig- og besøgsforbud én gang om måneden i de tilfælde, hvor den dømte har accepteret at lade sig behandle, og mindst 3 gange om året for så vidt angår kontaktforbud.

Tilsynet med alle typer af forbud vil kunne aftrappes over tid, forudsat at den dømte er i sexologisk behandling og i øvrigt overholder det meddelte forbud. Tilsynet vil dog først ophøre helt, når det meddelte forbud ophører.

Dato

12.12.2018

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Telefon

72 26 84 00

Email

jm@jm.dk

Foto

Colourbox